

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 3841/08 בצלאל אליאב נ' גדעון עידן ואח'

תא"ק 4355/08 בצלאל אליאב נ' גדעון עידן ואח'

ת"א 19943-06-10 אליאב נ' בלומנפלד ואח'

בפני כב' השופטת אשרית רוטקופף

תובע בצלאל אליאב

נגד

נתבעים 1. גדעון עידן
2. חיים בלומנפלד**פסק דין**

בפני 3 תביעות בת"א 3841/08, ת"א 4355/08 וכן ת"א 19943-06-10 אשר הדיון בהן אוחד .

עניינן של התביעות בפרסומים המהווים, לטענת התובע, בגדר לשון הרע בהתאם ל[חוק איסור לשון הרע](#), התשכ"ה - 1965 (להלן: "החוק").

רקע:

התובע הינו תושב הישוב "שערי תקווה" (להלן: "הישוב"), חבר ועד מתנדב ביישוב החל מחודש נובמבר 2002, וכן שימש במקביל כיו"ר ועדת הביטחון של הישוב במשך כארבע שנים.

הנתבע 1 שימש בתקופה הרלוונטית, כיו"ר ועד הישוב, החל מחודש אוגוסט 2004.

הנתבע 2 כיהן כיו"ר ועד הישוב מחודש נובמבר 2002 ועד לחודש אפריל 2004 וכעת משמש כמנכ"ל הישוב.

ביום 1.1.07 הפיץ התובע מכתב לכלל תיבות הדואר בישוב, בו הוא מכנה הנתבעים, בין היתר: " ... האחד מושחת והשני, גדעון, פשוט חדל אישים...".

ביום 22.1.07 פרסמו הנתבעים, מכתב בתגובה, שכותרתו "העובדות האמיתיות- תגובה למכתבו של בצלאל אליאב מ- 1.1.07".

בת"א 3841/08 - התובע טוען כי בפרסום מסי אמירות במכתב מיום 22.1.07, הממוען לתושבי הישוב, הוצאה דיבתו וכן נפגע שמו הטוב (להלן: "הפרסום הראשון").

בת"א 4355/08 - התובע טוען כי אין אמת בתוכן הפרסום הראשון, שכן הוגשה כנגדו תלונה למשטרה ולא קובלנה כפי שנכתב ומשידעו זאת הנתבעים, היה עליהם לפרסם תיקון כפי הנדרש [בחוק איסור לשון הרע](#).

בת"א 19943-06-10 - התובע טוען כי מהפצת טיוטת פרוטוקול מדיון ועד הישוב שנערך ביום 24.12.09, לחברי הועד, עולה כי הנתבעים השמיעו אי אמיתות אודות התובע וחלקו בהליך משפטי שננקט כנגד פתיחת רחוב בזלת, תוך הטעיית תושבי הרחוב וכל אלה בכוונה לפגוע בו. (להלן: "הפרסומים")

לטענת הנתבעים, הפרסומים הללו אינם מהווים לשון הרע משום שתוכנם אמת ולציבור היה עניין בפרסומם. מכל מקום, הפרסומים הללו נעשו בתום לב ולא היה בהם כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע, כך הנתבעים.

דיון:

להלן 3 השאלות העיקריות במחלוקת:

1. ת"א 3841/08 - האם האמירות אליהן מתייחס התובע במכתב התגובה מהוות בגדר לשון הרע לפי [חוק איסור לשון הרע](#)?
2. ת"א 4355/08 - האם אי פרסום התיקון לפרסום הראשון מגיע לכדי הפרת [חוק איסור לשון הרע](#)?
3. 19943-06-10 - האם תוכן טיוטת הפרוטוקול מהווה לשון הרע כנגד התובע ואם קיימת הגנה לפרסומו?

הגדרת "לשון הרע" מובאת בסעיף 1 לחוק, הקובע:

1. לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –
- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;

חוק איסור לשון הרע עוסק בהגנה על שמו הטוב של האדם על ידי הטלת איסורים וסנקציות בצידם, בעניין פרסום ביטויים, בשלל דרכים, העלולים להשפיל ולבזות האדם. מטיבו ומטבעו, החוק לאיסור לשון הרע מתנגש פעמים רבות בערכים אחרים אשר המחוקק בא להגן עליהם.

התנגשות בולטת במיוחד הינה הזכות לשם טוב מחד, והזכות לחופש הביטוי מאידך.

ניתן ליישב ההתנגשות על ידי איזון מתאים.

בספרו "דיני לשון הרע" (1997) כותב המלומד שנהר, עמ' 33 – 34 :

"במקרים של פרסום לשון הרע מתעוררת התנגשות בין ערכים שונים ובעיקר בין הערך שבחופש הביטוי לבין הערך שבהגנה על השם הטוב. ההכרעה המשפטית בבעיות הנוגעות לפרסומי לשון הרע נעשית לפיכך באמצעות מציאת האיזון הראוי בין הערכים המתנגשים השונים. מציאת נקודת האיזון בין חופש הביטוי לבין הזכות לשם טוב נעשית בראש ובראשונה בדבר החקיקה המסדיר את סוגיית לשון הרע, היינו: בחוק איסור לשון הרע. השופט ברק עמד על עניין זה בפרשת אבנרי נ' שפירא בצינו כי "חוק איסור לשון הרע איזן בין זכות היסוד ההלכתית בדבר שם טוב לבין זכות היסוד ההלכתית בדבר חופש הביטוי, תוך שהוא קבע, כי כל אחת מהן תיסוג מפני רעותה בתחומים מסוימים". על עיצוב החוק לאור איזון הזכויות ניתן ללמוד לא רק מהחוק עצמו, אלא גם מדברי הכנסת המעידים כי הצורך באיזון עמד לעיני המחוקקים בעת חקיקת החוק.

האיזון החקיקתי בין חופש הביטוי לבין הזכות לשם טוב נעשה ללא העדפה מוחלטת של אחת מהזכויות. "המחוקק לא הכיר בזכות מוחלטת לשם טוב, תהיינה נסיבות הפרסום אשר תהיינה. בדומה, הוא לא הכיר בזכות מוחלטת לחופש הביטוי, תהיינה הנסיבות אשר תהיינה. המחוקק איזן בין החופשים, תוך שקבע זכויות יחסיות, בהן מוותרת הזכות האחת לרעותה, תוך יצירת איזון עדין בין ערכי היסוד המתנגשים" (שם, לעיל א.ר.). האיזון העדין מתבטא בקביעת כלליו המפורשים של החוק, בהגדרת העוולה והעבירה של פרסום לשון הרע וביצירת ההגנות הפוטרות מפרסום מאחריות."

בעניינו, התובע טוען כי שמו הטוב נפגע מאחר והנתבעים פרסמו במסגרת נ/1 את הדברים כדלהלן:

"... מה שעוד ממתין להחלטת הפרקליטות הן העבירות הרבות לכאורה של בצלאל אליאב, שבעטיין הוגשה נגדו קובלנה פלילית ובהן: ניסיון להסתרה של בנייה בלתי חוקית וניסיון להונאת

פקח הישוב, התחמקות מתשלום ארנונה, הפרעה לעובד ציבור במילוי תפקידו, העלבת עובד ציבור, פגיעה בפרטיות והוצאת לשון הרע"

...

"אחרי שהשתמט במשך תקופה ארוכה מלשלם ארנונה על בנייה בלתי חוקית שבנה גם בהיותו חבר וועד (דוגמא ליושר ציבורי!) אחרי שניסה להונות לכאורה את הפקח בעבודתו תוך ניסיון להסוות את החריגות באמצעות עציצים אופניים וכו', (אלא ששכח להסתיר את המזגן)".

"פרסום לשון הרע לאדם או יותר זולת הנפגע תהא עוולה אזרחית", קובע סעיף 7 [לחוק איסור לשון הרע](#).

כדי להקים אחריות בגין לשון הרע על הנפגע להוכיח "פרסום" שיש בו משום "לשון הרע".

יש לבחון, האם פרסום המכתב לתושבי הישוב עונה על ההגדרה כאמור כהגדרתו בסעיף 11 (ג) לחוק:

"11:

(ג) בחוק זה –

"אמצעי תקשורת" – עתון כמשמעותו ב**פקודת העיתונות** (להלן – עתון) וכן שידורי רדיו וטלוויזיה הניתנים לציבור";

הגדרת המינוח "עיתון" בפקודת העיתונות הינה כדלקמן:

"2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר

...

"עתון" פירושו כל דבר-דפוס המכיל חדשות, ידיעות, סיפורי מאורעות, או כל הערות, ציונים, או באורים בקשר עם אותם חדשות, ידיעות או סיפורי מאורעות, או עם כל ענין אחר בעל חשיבות ציבורית, הנדפס בכל לשון והיוצא לאור בישראל למכירה או להפצת חינם, לעתים קבועות או בלתי קבועות, אך אין הוא כולל כל דבר דפוס היוצא לאור ע"י ממשלת ישראל או למענה";

המונח "קובלנה"–

היסוד הראשון הינו "פרסום":

לטענת התובע, המכתב עונה על ההגדרה "פרסום" כנדרש בלשון הסעיף דלעיל.

מנגד, הנתבעים טענו, כי המדובר במכתב לתושבים שאינו עונה על ההגדרה פרסום "באמצעי תקשורת" זאת משום שהמדובר במכתב שפורסם כתגובה למכתב התובע, מיום 1.1.07, אותו פרסם התובע. (נ/2)
לגישתי, אין לקבל טענת התובע כי בהפצת המכתב, על ידי הנתבעים, לכלל בתי האב ביישוב שערי תקווה, יש משום פרסום באמצעי תקשורת.

פקודת העיתונות מגדירה, את המונח "עיתון" כאמור לעיל.
לא כל דבר דפוס המופץ, יחשב כ"עיתון" ולבטח מכתב שהופץ כמענה למכתב התובע ולאותו הפורום שאליו הפיץ התובע.

הנתבעים אינם בעליו של עיתון והם אינם נושאים רישיון להדפיס ולהוציא לאור עיתון כמשמעותו בפקודת העיתונות.

אשר על כן, התנאי הראשון להחלת עילת התביעה, דהיינו כי דברי לשון הרע לכאורה, הניטענים על ידי התובע, יפורסמו באמצעי תקשורת, לא פורסם באופן הנדרש ולכן היסוד הראשון לא מתקיים.

מהראיות שהוצגו בפני, עולה כי הפרסום הראשון אכן הגיעו כתגובה למכתב התובע, זאת ניתן ללמוד, בין היתר, מעדות התובע:

"ש: האם נכון שהמכתב מיום 22.1.2007 היה מענה למכתבך מיום 1.1.2007?

ת: כן"

(עמ' 18 שורות 16-17 לפרוטוקול מיום 6.6.11).

ראוי לציין, כי בגין מכתב התובע, הוגשה כנגדו תביעת בעילת לשון הרע, מטעם הנתבע 2 ותביעה זו תלויה ועומדת בבית משפט שלום בכפר-סבא (ת.א. שלום כ"ס) 3726/07 חיים בלומנפלד נ' בצלאל אליאב.

התובע כתב במכתבו נ/2 כדלקמן:

1. ראשית, התייחסות מיידית ל"חזרה לקיאם" של ה"צמד" והניסיון השפל והנואל לחזור ולטפול אשמת שווא על גידי שרר גם במכתבם האחרון...
3. אין כל כוונה להרפות מהיעד שהוצב, והיא הרחקת ה"צמד" מכל תפקיד ביישוב האחד מושחת והשני, גדעון, פשוט חדל אישים."

את הפרסום הראשון נ/1 שבענייננו פתח המשפט:
"ביום 1/1/2007, שוב חולק על ידי בצלאל אליאב פשקוויל לכלל תיבות הדואר בישוב. אנו מתכבדים להביא בפניכם את התייחסותנו כדלקמן:..."

לא ניתן לקרוא הפרסום הראשון במנותק ממכתב התובע, בעיקר משום שזה האחרון הינו תגובה לפרי עטו של התובע.

היסוד השני הינו יסוד "לשון הרע":

הצדדים מסכימים ביניהם כי הנתבע 2 הגיש תלונה במשטרת אריאל .

המחלוקת נבעה מהגדרת התלונה במונח "קובלנה".

הנתבעים הודו כבר בכתב ההגנה כי אכן לא הוגשה "קובלנה" אלא "תלונה".

הנתבעים טענו כי סיבת החלפת המינוח היא לכל היותר טעות בתום לב, שמקורה באי ידיעת ההבדל שבין שני המונחים על ידם.

סעיף 15 לחוק הוא הרלוונטי בעניינו :

15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע

עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

(1) הוא לא ידע ולא היה חייב לדעת על קיום הנפגע, או על הנסיבות שמהן

משתמעת לשון הרע או התייחסותה לנפגע כאמור בסעיף 3 ;

(2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית,

מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום ;

(3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה

הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר ;

בתלונה שהגיש הנתבע 2 למשטרת ישראל, מחלקת חקירות, מרחב שומרון מיום 21.9.05 הוכתרה כותרת המכתב במילים - "הנדון: קובלנה פלילית כנגד בצלאל אליאב" (מוצג נ/7).

המכתב ערוך כתלונה ולא כקובלנה פלילית, יתרה מכך, בסעיף 19 כותב הנתבע 2 כי בכוונתו לפנות למשטרת ישראל "בגין הוצאת דיבה שיש בה משום עברה פלילית לכאורה" (נ/8 שלעיל).

משכותרת התלונה ותוכנה מכילים מלל המעיד כי ענייננו בתלונה גרידא, ניתן להסיק כי הנתבע 2 פעל ללא הבנה של משמעות ההבחנה בין שני המינוחים הללו.

מכל מקום, נראה כי הקורא הסביר אשר קרא הכתוב ובידו ההבנה כי המינוחים שונים באופן מהותי, הבין מיד כי המדובר בטעות בהגדרה, שכן באם היתה מוגשת "קובלנה פלילית" אזי לא היה צורך ב"המתנה להחלטת הפרקליטות...".

הדברים נכונים גם בתרחיש השני, ובו הקורא לא מבחין בין שני המינוחים הללו, כי אז, הקורא לא יכול לייחס לתובע רע יותר עקב השימוש במונח "קובלנה" במקום "תלונה".

אשר על כן, השימוש במונח "קובלנה" הוא אומנם טעות, אולם טעות זו, מצערת ככל שתהיה, הינה במתחם הסבירות ואין בה כדי להעיד על חוסר תום ליבו של הנתבע 2 ואין בה משום הוצאת לשון הרע כהגדרתו בחוק.

אשר על כן הנני קובעת כי לנתבעים עומדת הגנת תום לב לעניין השימוש במונח "קובלנה".

ת"א 4355/08:

אי פרסום התיקון כי הוגשה "תלונה" ולא "קובלנה" כנגד התובע:

החוק קובע בסעיף 17:

17. (א) פורסמה לשון הרע באמצעי תקשורת לא תעמוד הגנת תום לב לעורכו, למי

שהחליט בפועל על הפרסום או לאחראי על אותו אמצעי תקשורת אם הנפגע, או אחד הנפגעים, דרש ממנו לפרסם תיקון או הכחשה מצד הנפגע ולא פרסם את התיקון או ההכחשה בכותרת מתאימה במקום, במידה, בהבלטה ובדרך שבה פורסמה אותה לשון הרע, ותוך זמן סביר מקבלת הדרישה ובלבד שהדרישה היתה חתומה בידי הנפגע, שהתיקון או ההכחשה לא היה בהם משום לשון הרע או תוכן בלתי חוקי אחר וארכם לא חרג מתחום הסביר בנסיבות.

(ב) היה הפרסום בעתון המופיע בתדירות פחותה מאחת לשבוע, יפורסמו התיקון או ההכחשה, לפי דרישת הנפגע, גם בעתון יומי.

בסעיף 25 א' (א) לחוק איסור לשון הרע נקבע:

25.א. (א) פורסם באמצעי תקשורת שנפתחה חקירה פלילית נגד אדם או שהוגש נגדו כתב אישום או שהורשע בעבירה, והתקבלה החלטה לסגור את התיק, לא להגיש כתב אישום או לעכב הליכים, או שזוכה האדם או התקבל ערעורו, לפי הענין (בסעיף זה - החלטה עדכנית), ודרש אותו אדם בכתב מאמצעי התקשורת לפרסם את ההחלטה העדכנית, יפרסם אמצעי התקשורת את ההחלטה העדכנית בתוך זמן סביר מיום קבלת הדרישה; לענין סעיף זה,

"הורשע" - לרבות קביעה של בית המשפט שהאדם ביצע עבירה, בלא הרשעה.
 (ב) החלטה עדכנית תפורסם בהבלטה הראויה ובהתחשב, בין השאר, בדרך
 שבה פורסמה הידיעה שאותה יש לעדכן.

בדנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' קראוס ואח' פ"ד נב(3) 1 עמ' 17 לדברי כב' המשנה
 לנשיא ש' לויך נקבע :

" שאלה אחרת היא אם יש מקום לקשור את חובתו של העיתון (אם המדובר בחבות
 משפטית) לפרסום את החלטת פרקליט המחוז עם הגנת העותרים מפני תובענת לשון
 הרע שהוגשה נגדם. סבור אני שהתשובה לשאלה זו היא שלילית. כבר נפסק ש"חוק
 הקובע כללים בדבר איסור לשון הרע, חייב למצוא נקודות איזון בין אינטרסים
 המכחישים זה את זה: חופש הדיבור לעומת הזכות לפרטיות, חופש העיתונות לעומת
 זכותו של הפרט לשמו הטוב": ע"א 670/79, 82, 78/80 הוצאת עתון הארץ בע"מ ואח' נ'
 מזרחי; מזרחי נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח' [2], בעמ' 199; עוד נפסק כי משנקבע
 האיזון האמור על-ידי המחוקק, על בית-המשפט לפסוק לפי איזון זה, כרגיל, אלא אם
 כן מתעוררת שאלה של פרשנות החוק או אם עניין פלוני נשאר לשיקול-דעתו של בית-
 המשפט: ע"א 214/89 אבנרי ואח' נ' שפירא ואח' [3], בעמ' 862."

בעניינו, הנתבעים, בעת פרסום המכתב, פעלו בתום לב על כך נלמד בעיקר מכותרת הגשת התלונה על
 ידי הנתבע 2, המוכתרת בכותרת "קובלנה" ולא "הגשת תלונה".

משקבעתי לעיל כי הפרסום הראשון לא מגיע לכדי דבר "פרסום" ואין עסקינן באמצעי תקשורת לא
 היה מקום לפרסם תיקון.

טענת "אמת דברתי"

הנתבעים טענו להגנה מכוח סעיף 14 לחוק, המקנה להם הגנת "אמת דברתי":

14. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר
 שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא
 הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש.

בדנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' קראוס ואח' פ"ד נב(3) 1, עמ' 17 לדברי המשנה
לנשיא ש' לויין נקבע):

**"ככל שהעניין מתייחס להגנת האמת בפרסום לפי סעיף 14 לחוק, נקבע
שהדברים שפורסמו היו אמת, והיה בפרסום עניין ציבורי".**

בענייננו, ביום 27.2.2006 הוגש על ידי הנתבע 2 ערר על סגירת התלונה.
הערר נדחה ביום 21.5.2008.
קרי, ביום 22.1.2007 - הוא יום הפרסום הראשון, טרם הוחלט על דחיית הערר.

התובע העיד כי :

ש" : אם נסכם מה שהגענו עד כאן, כאשר נכתב הפרסום נשוא התביעה 22.1.2007 עדיין הייתה
תלויה ועומדת נגדך תלונה?
ת : מה שהיה תלוי הוא ערר שקרי על תלונה שנסגרה בחוסר אשמה"
(עמ' 39 שורות 21-23 לפרוטוקול מיום 1.12.11).

הווה אומר, התובע ידע בעת הגשת התביעה כי אכן היה תלוי ועומד ערר וחרף זאת, מצא לנכון
להגיש התביעה דן.

במדינה דמוקרטית ישנה חשיבות ערכית גבוהה להחלפת דעות וחתימה לאמת ככלל ובפרט בעניין
התובע, המשמש כחבר בועד המקומי של היישוב ומכאן שהינו איש ציבור הכפוף לביקורת ציבורית
לגיטימית.

על כן, המסקנה המתבקשת בענייננו הינה כי הנתבעים הצליחו להרים נטל הראייה שאכן אמת דברו
בכל הקשור לשימוש במונח "קובלנה" וכן היה עניין ציבורי בהפצת המכתב.

חריגות בניה, אי תשלום ארנונה -

התובע טוען כי מעולם לא ניסה להסתיר בניה בלתי חוקית ואף הודה כי ישנה בניה בלתי חוקית
בביתו.

כמו כן, מוסיף התובע כי מעולם לא ניסה להתחמק מתשלום ארנונה, לא הפריע לעובד ציבור וכן
מכחיש את כל הטענות הנטענות כנגדו במכתב.

כנגד התובע הוגש ביום 14.9.08 כתב אישום בגין חריגות בניה המפרט את תוספות הבניה ומצוין כי התובע לא ציית לצווים והתראות שקיבל.

התובע העיד אודות הוצאת דיבתו בחלק זה של הפרסום הראשון :

ת : אני אומר שזו כתיבה שנועדה לפגוע, בשביל מה לכתוב דבר כזה... התשובה היא הדברים בשביל לפגוע

ש : מה לא נכון במה שנכתב פה, לא בנית בנייה בלתי חוקית?

ת : בנית בנייה בלתי חוקית, שנים רבות בכלל לפני שעלה הנושא הזה"

(עמ' 41 שורות 1-4 לפרוטוקול מיום 1.12.11).

התובע מכהן כחבר בוועד המקומי, איש ציבור לכל דבר ועניין, אשר צריך לשמש לדוגמה לתושבי הישוב.

חריגות בניה בביתו של איש ציבור, כבמקרה שבפני, מעלות עניין ציבורי. מכאן, כי העלת האמת על הכתב והפצתה במכתב לתושבי הישוב בו מכהן התובע כחבר ועד, אין בה משום הוצאת דיבתו של התובע.

אשר על כן, התובע מנוע מלטעון כי מהות הדברים בדבר הבניה ודרכי פועלו מול רשויות החוק היו כמקובל על פי דין.

מכאן, שהפרסום הראשון, הלכה למעשה, לא מעלה דברי שקר כי אם ביקורת על התובע, איש ציבור.

לאחר שבחנתי את מלל המכתב, טענות הצדדים ועדויות כל העדים שהובאו בפני, נראה כי במקרה דנן, המכתב נ/1 מצוי בתחום הביקורת הלגיטימית ביחס לאיש ציבור ואין בה משום לשון הרע.

ת"א 19943-06-10:

לטענת התובע, בטיוטת הפרוטוקול מדיון ועד הישוב ביום 24.12.09, בנושא שלא הועלה ונכתב בסדר היום בזימון לישיבה, נכתבו דברים אשר פוגעים בשמו הטוב והמגיעים לכדי לשון הרע.

התובע לא נכח בישיבה והוצג תאור עובדות חלקיות ותמונה מגמתית, כך התובע, של נושא פתיחת רחוב בזלת בישוב, זאת בכדי שישמש ככביש גישה לקריית החינוך (להלן: "רחוב בזלת") שזה עתה נסתיימה בנייתה.

לטענת הנתבעים, פתיחת רחוב בזלת, על פי תוכנית מתאר מפורטת, אושרה עוד ביום 3.8.05 וכוללת את אזור רחוב בזלת (להלן: "התב"ע").

על פי התב"ע, אשר אושרה כדין כאמור, כ-5 שנים טרם הגשת התביעה, כך הנתבעים, וללא התנגדות מצדם של המבקשים, רח' בזלת הינו הרחוב היחיד המוביל לקריית החינוך.

למען הנוחות אפרט בקצרה את העובדות הרלוונטיות בעניין רחוב בזלת:

עד לסיום הבניה בהתאם לתב"ע, היה רח' בזלת רחוב ללא מוצא ובקצהו המזרחי הותקנה גדר פח, אשר הקיפה את אתר קריית החינוך, שהיה אתר בניה אותה עת. הגדר כאמור, הוקמה על ידי קבלן מבצע, במטרה למנוע כניסת הציבור לאתר הבניה, מכאן שהינה גדר זמנית אשר הוסרה על ידי הקבלן, עם סיום הבנייה באתר.

עתירה מנהלית שהגיש התובע עם עוד 15 עותרים אחרים, ב [ת.א. \(מחוזי י-ם\) 9530/09](#) בצלאל אליאב נ' ועד מקומי שערי תקווה ואח' (נ/26) (להלן: "העתירה המנהלית") נמחקה.

בשאלת חוקיות פתיחת רחוב בזלת ככביש גישה לקריית החינוך שנבנתה, קבעה כבוד השופטת חנה בן-עמי (נ/27), באותו עניין:

"יסוד נוסף הנדרש לצורך כינונה של העוולה, הוא כי המעשה נעשה "שלא כדין". גם יסוד זה לא מתקיים, ולו לכאורה, בנסיבות המקרה דנן, שעה שלמעט טענה בעלמא כי הכביש נפתח "שלא כדין", תוך הפנייה לקיומו של כביש חלופי המופיע בתשריט שנערך על ידי גורם מסחרי כלשהו (נספח א' לבקשה) שאינו מהווה תוכנית מחייבת, לא הצביעו המבקשים על כל -חובה שהופרה על ידי המשיבים".

...

"גם בבחינת מאזן הנוחות ידם של המבקשים על התחוננה, שכן אף לשיטתם, נכון להיום אין כל כביש גישה חלופי לקריית החינוך, אלא כביש בתהליכי סלילה. בנסיבות אלה, הנזק שייגרם לכמה מאות מתלמידי מוסד החינוך מסגירת רחוב הבזלת כמעבר לבית הספר, כמו גם לאינטרס הציבורי בהמשך פעילות בית הספר, גדול פי כמה מהנזק, ככל שנגרם, לעשרים המשפחות המתגוררות ברחוב כתוצאה ממעבר כלי הרכב לכיוון בית הספר, בשעות תחילת וסיום הלימודים".

בית המשפט קבע כי העבודות בוצעו בהתאם לתב"ע מאושרת.

השאלה הינה, האם בפרסום טיוטת הפרוטוקול וועד הישוב ביום 24.9.12 בין חברי הוועד ישנן אמירות המגיעות כדי לשון הרע כנגד התובע.

להן לשון טיוטת הפרוטוקול אשר בגינה הוגשה התביעה:

"מהתנהלות זו עולה בבירור

א. בצלאל אליאב הסתיר את העובדה שהיה שותף כחבר וועד בדיונים על אישור התב"ע ולא הביע שום התנגדות לתב"ע המוצעת, אשר משתקף ממנה בבירור כי הכניסה היחידה לקריית החינוך הינה דרך רחוב בזלת.

ב. בצלאל אליאב הסתיר זאת מתושבי הרחוב, טרם הגשת התביעה.

ג. גם לאחר שהסב נזק בתביעה זו הן לקופה הציבורית (כ 13,000 ₪) והן נזק לו עצמו ולתושבי הרחוב, שכ"ט עו"ד וכו' ולאחר שנפסק גם לשלם הוצאות לוועד הישוב ולמוא"ז שומרון ע"ס 6,000 ₪ מכספו ומכספי התושבים, ממשיך בצלאל לנסות ולתעתע גם בשופטת שקיבלה את ההחלטה, ובכך ממשיך לגרום להוצאות כספיות נוספות לדיירי הרחוב לקופת הישוב ומסתכן בפסיקה להוצאות נוספות שיתכן ויחויבו על ידי ביהמ"ש בגין בקשה מיותרת זו.

ד. לו היה עושה בצלאל את המינימום המתבקש של יושרה ציבורית ואישית והיה מעדכן את תושבי הרחוב שיש תב"ע מאושרת הייתה נמנעת הגשת התביעה כפי שאמרו בדיעבד תושבים ברחוב.

רובי מבקש לעלות הצעה להחלטה:

הוועד המקומי מוקיע התנהלותו והתנהגותו של חבר הוועד בצלאל אליאב, תוך שהוא מסתיר עובדות שהיו ידועות לו ובכך מוליך בכחש, בהטעיה ובהונאה תושבים תמימים תוך שהוא מסב להם ולו נזקים כבדים מחד ומאידיך מסב נזקים כספיים לקופה הציבורית".

זהו נוסח הטיוטה שהופץ לחברי ועד הישוב, ביניהם לתובע.

לא הוכח כי הייתה תפוצה רחבה יותר מזו האמורה לעיל.

הפרוטוקול המקורי והרשמי שפורסם לאחר הפצת הטיוטה, תוקן במסגרת ישיבת ועד הישוב מיום 21.2.10 (36/נ).

הנתבעים טענו להגנת "אמת דברתי":

בענייננו, עסקינן בטיוטה, בה מביעים חברי ועד הישוב את מורת רוחם מהתנהגותו של התובע ומבקרים אותו בשל כך.

חופש הביטוי, מאפשר כלי ל"שחרור קיטור" שיכול ואחרת, היה משתחרר בדרכים לא לגיטימיות, דרכי אלימות הפסולים על פי שיטת משפטנו.

"ההכרה בחופש הביטוי הפוליטי היא, במידה רבה, צדו השני של מטבע אי-האלימות. המדינה הדמוקרטית מקנה לאזרחיה ולתושביה כלים חוקיים מגוונים להגשמת מטרותיהם הפוליטיות, החברתיות והציבוריות. הקלפי הוא כלי מרכזי אך אין הוא כלי שוטף. הביטוי החופשי הוא אחד הכלים החשובים להגשמת השותפות הדמוקרטית. מכאן החירות העומדת לכל אדם במדינה הדמוקרטית להביע באורח חופשי את התרעומת שבלבו. מכאן החירות העומדת לו לאדם להביע את דעתו בעניינים שעל סדר היום, אפילו יהיו אלה דעות קיצוניות ומכעיסות, ואפילו ינוסחו בלשון צורמת ומקוממת. איש איש ולשונו, איש איש ואופיו, איש איש והרקע התרבותי בו צמת. חירות זו, ולצידה זכויות פוליטיות ואזרחיות אחרות, הן התחליף הטוב ביותר לנקיטה בצעדים אלימים ובלתי-דמוקרטיים, ששיטתנו שוללת מכל-וכל. הביטוי הוא שסתום רב-עוצמה העוצר בעד האלימות הפיזית מלהתפרץ. מטעם זה, אף מגשים חופש הביטוי את האינטרס בשמירה על יציבות החברה והמשטר" (ראו גם עניין [בג"ץ Universal City Studios, Inc 806/88](#). [ני המועצה לביקורת סרטים ומחזות, פ"ד מג\(2\) 33, 22 \(1989\)](#)).

התובע מלין כנגד פרסום המהווה פרוטוקול ישיבת גוף ציבורי בעניין ציבורי והמשקף ביקורת ציבורית שהיתה אותה עת בגין התנהלותו.

בע"א [751/10](#) פלוני נ' ד"ר אילנה דיין- אורבך, קבע כבוד המשנה לנשיאה כתוארו דאז השופט ריבלין:

"אמיתות הפרסום אינה נפגעת אפילו קיימים בו אי-דיוקים שאינם מהותיים. הצהרה או אמרה לא תיחשבנה לשגויות אלא אם הרושם שהותירו בעיני הצופה או השומע הוא שונה באופן מהותי מהאמת. די בכך שעיקר דברי האמת נמצא בפרסום".

מחומר הראיות שהובא בפני, האמור בטיוטת הפרוטוקול, אמת הוא.

התובע אכן הסתיר מתושבי רחוב בזלת העובדה כי היה שותף מלא לדיונים בעניין התב"ע, בהם עלה כי כביש הגישה לקריית החינוך הינו רחוב בזלת:

"ש: פשוט לא ידעת מה זה תב"ע, ישבת בוועד, דיברו על תב"ע ולא הבנת מה זה תב"ע?
ת: כן"

(עמ' 60 שורות 20-21 לפרוטוקול מיום 5.1.12).

אי ידיעת המונח "תב"ע" והימנעות התובע מבירור המונח במהלך הדיונים, לא פוטרת התובע מהעובדה כי נכח באותן ישיבות והיה ביכולתו לברר העובדות והמונחים.

כ"כ קשה לקבל כי חבר ועד הישוב אינו מבין משמעות המונח תב"ע.

אשר על כן, ככל שלא בירר התובע המונח "תב"ע" והמשמעויות הנלוות אליו, אין לו להלין אלא על עצמו.

כמו כן, שאר הביקורת שנכתבה, הינה בגדר ביקורת לגיטימית על איש ציבור ואין בה משום הוצאת דיבת התובע על פי החוק.

אשר על כן, חלה לנתבעים הגנה לפי סעיף 14 לחוק.

לאור כל האמור לעיל, הנני דוחה את התביעות שבפני.

התובע יישא בהוצאות הנתבעים וכן בשכ"ט עו"ד בסך 15,000 ₪.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ב, 05 יולי 2012, בהעדר הצדדים.

אשרית רוטקופף 54678313-4355/08

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקיה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)